

Messier Klub

A Messier Klub 2001-ben

2001-ben az észlelői aktivitás mérlege teljesen átbillent a CCD-technika oldalára. A 18 fotó és 55 CCD-kép mellett mindössze 22 vizuális megfigyelés érkezett, és ez utóbbiak is többnyire szkennelt, elektronikus formában. Az itt szereplő anyag utólag, decemberben beküldött (jelentős) részét észlelőlistás földolgozásban még nem volt mód elszámolni.

A CCD-technika térhódítása azért különösen örvendetes, mert nyilvánvalóan mutatja a hazai CCD-állomány rohamos fejlődését. A mennyiségi főlény elgondolkodtató, mindenképpen azt indukálja, hogy a földolgozások arányában sokkal nagyobb súlyt fektessünk a CCD-technikára. CCD-beszámolót eddig a duplaszámba szerkesztettünk, de valószínűleg hamarosan aktuálisává válik a negyedévenkénti jelentés.

Színes – tehát szűrőzött – főlvételt azonban csak a profi kezelésű távcsövek használóitól kaptunk, s ez párhuzamba állítható a hazai amatőr CCD-arszenál torz fejlődésével. Kívánatos lenne, hogy a távcső+kamera+számítástechnika költségvetésének töredékeért beszerezhető szűrőkből legalább kettőt minden CCD-használó vásároljon. Eltekintve a színes CCD-képek esztétikai értékétől, kijelenthetjük, hogy tudományosan is értékelhető anyagot szinte kizárólag valamilyen szűrőrendszer birtokában lehet készíteni. Fordítva: megszabadulván a határmagnitúdó büvköréből, CCD-kamerás szűrőzött főlvételekből majdnem minden távcső képes egészen szakszerű mérések végzésére, ellenőrzésére. Ez tehát a jövő útja.

A klasszikus fotografikus megfigyelések száma is jelentősen megnövekedett az elmúlt évekhez képest. Az észlelők munkamódszere hasonló: érzékeny színes anyagra, teleobjektívekkel és asztrográfokkal, hosszú expozíciókkal készítik képeiket. A kis látómezejű CCD-képekkel szemben a nagytotál frissessége és a természetes nyersanyag színgazdagsága valódi fölüdülést jelent az archívum lapozgatójának! Különösen kiemelendő a Scutum Csillagvizsgáló (az anyagban szereplő nevek: Horváth Tibor, Tuboly Vince, Braskó Sándor, Póka Eszter és Szalados István) fotografikus mun-

Észlelő	Észl.	Műszer
Berkó Ernő (Ludányhalászi)	10	35,3 T
Csörgits Gábor (Budapest)	3	5,5/300
Dán András (Etyek)	8	35,5 T
Domina Péter (Balatonfűzfő)	4	15 T
Horváth Tibor (Hegyhátsál)	4	5,6/50
Kereszty Zsolt (Miskolc)	3	25 SC
Kernya János Gábor (Sükösd)	2	30 T
Kiss László (Szeged)	7	60 S
Kovács Attila (Verőce)	13	15 T
Kovács Dénes (Szeged)	2	60 S
Mészáros Szabolcs (Szeged)	2	60 S
Nagy Zoltán A. (Budapest)	6	15 T
Scutum Csv. (Hegyhátsál)	8	10 MC
Szabó M. Gyula (Szeged)	2	17 T
Szauer Ágoston (Szombathely)	4	2,8/135
Tordai Tamás (Budapest)	8	15 T(?)
Tóth Zoltán (Fertőszentmiklós)	4	27 T
Tuboly Vince (Hegyhátsál)	7	5,6/50

kája, akik a nemzetközi élemezőnyben is elismerésre méltó fényképeket készítettek. Bár képeik megtekinthetők a Scutum Csillagvizsgáló honlapján (az MCSE-honlapon találunk linket), jó lenne, ha a fényképeket (visszamenőleg is) a jövőben papíron, postán is megkapná a szakcsoport, mert a szkenneléskor elkerülhetetlenül vész el információ!

A vizuális megfigyeléseknek sem az égi, sem a földi körülmények nem kedveztek, így nem is születhetett sok rajz. A beküldés sajnos itt is a szkennelés felé tolódik el. Azonban az elektronikus adatok évei meg vannak számlálva, hiszen pár év alatt teljesen megváltoznak a képformátumok, évtizedek alatt a tárolási koncepció is. Ezért kérünk mindenkit, hogy fotografikus és vizuális megfigyelését analóg módon, papíron küldje el – így rendezni, karbantartani és elszámolni egyaránt könnyebb. Dán András például postán elküldte észlelőnaplóját értékes nagy távcsöves megfigyeléseivel; a rovat iránt tanúsított bizalmát ezúton is köszönjük.

Végül a szokásos statisztikák: 2002 folyamán 8 alkalommal jelentkezett a rovat. A rajzos földolgozásokat (M1, M22, M29, M51, M82, M108) kibővítettük az objektumok részletes ismertetésével, a tudomány mai állása szerint. A CCD-s földolgozásban Az M3, M5, M15, M22, M51, M64, M76 objektumokat közöltük. Cikket írt Szabó M. Gyula, Szalma Zsolt és Szabó Gábor, valamint az M31 gömbhalmazait cikkszerűen dolgozta föl a rovatvezető. Az októberben újjára indított ajánlat kimutathatóan befolyásolja az észlelők tevékenységét. Ennek keretében térképet és tudományos ismertetést adtunk az M44, M50, M78 objektumokról. Remélhetőleg a jövőben is kedvező lesz az új kezdeményezések fogadtatása.

SZABÓ M. GYULA

A Csillagászat Napja: március 23.

ASTRONOMY DAY

A Csillagászat Napját Budapesten március 23-án tartjuk, 18:00-tól a Polaris Csillagvizsgálóban (1037 Budapest, Laborc u. 2/c.).

A távcsöves bemutatás mellett (Hold, Jupiter, Szaturnusz stb.) szabadtéri előadásokkal, számítógépes bemutatóval, csillagászati börszével fogadjuk látogatóinkat. Minden budapesti tagunk részvételére számítunk! Kérjük, minél többen hozzák el távcsövüket, ezzel is hozzájárulva a bemutatás sikeréhez!

A vidéki szervezők figyelmébe ajánljuk, hogy az érdeklődők tájékoztatására igényelhetnek az MCSE 2002. évi tájékoztatójából.

Jelentkezés és információk:

Kereszturi Ákos, 1032 Budapest, Zápor u. 65. Tel.: 250-6677,

E-mail: kru@mcse.hu